

Aan de nieuwe coalitie van Lansingerland – input voor de formateur

Het sociaal domein is hét domein waar beleid en juist ook de uitvoering mensen direct en persoonlijk raakt. Daarom vragen wij aandacht voor een sterke en mensgerichte basis in het nieuwe coalitieakkoord. Wij staan voor een samenleving waarin iedereen meetelt en meedoet, in woorden én daden, in beleid én uitvoering.

De Adviesraad Sociaal Domein (ASD) adviseert het college van B&W inzake thema's die vallen onder het sociaal domein. De ASD bestaat bij voorkeur uit 12 (kandidaat) leden en een voorzitter die vanuit professie, werk (vrijwillig of betaald), betrokkenheid, kennis en ervaring hebben opgedaan in genoemd domein. Alle leden wonen in de mooie gemeente Lansingerland. De ASD doet haar best om te adviseren in de geest van de Lansingerlandse burgers, met bijzondere aandacht voor burgers die niet goed voor zichzelf kunnen opkomen en in een kwetsbare positie verkeren. De ASD denkt in de eerste plaats vanuit de wens van de burgers, maar is niet blind voor haalbaarheid. De ASD hecht aan een goede

samenwerking met de gemeente en doet haar best om hier zelf een goede bijdrage aan te leveren.

Onze inzichten hebben we samengevat in de hoofdpunten die u in dit pamflet vindt. We roepen u op om met deze punten richting te geven aan uw keuzes in de komende collegeperiode.

Maatschappelijke uitdagingen in Lansingerland:

- Financiële druk en bezuinigingen. Stijgende kosten en druk op jeugdhulp. Beperking van jeugdhulpbudgetten.
- Lange wachtlijsten in de zorg.
- Complexe problematiek en stapeling (multiproblematiek).
- Schaarste aan passende huisvesting (Wmo).
- Vergrijzing en toenemende Wmo-vraag en druk op mantelzorgers.
- Eenzaamheid en sociaal isolement.
- Arbeidsparticipatie en armoede.
- Trage doorontwikkeling van sterke lokale teams.
- Integratie van zorg en onderwijs. Samenwerking en duidelijke afstemming in verantwoordelijkheden.
- Preventie en vroegsignalering. Inzet van ervaringsdeskundigen. Samenwerking met de nulde lijn (het 'voorliggend veld').

De Adviesraad Sociaal Domein (ASD) Lansingerland doet de volgende kernaanbevelingen voor het nieuwe coalitieakkoord. Uitgangspunt is een inclusieve samenleving waarin bestaanszekerheid, toegankelijkheid en samenwerking centraal staan.

Wij vragen het nieuwe college om:

Zie volgende pagina.

1. Gemeente als actieve partner

De gemeente ontwikkelt zich van regelgever naar actieve samenwerkingspartner en mede-uitvoerder in het sociaal domein. Dit vraagt om intensieve samenwerking met maatschappelijke organisaties, inzet van professionals en versterking van lokale (wijk)teams.

2. Bestaanszekerheid en armoedebeleid

Ontwikkel een integraal en samenhangend armoedebeleid, met speciale aandacht voor schuldenproblematiek en verborgen armoede. Verbeter vroegsignalering en werk samen met lokale partners aan maatwerkoplossingen. Beleidskeuzes worden standaard getoetst op effecten voor lage inkomens.

3. Inclusie en participatie

Zet in op een sociaal sterk Lansingerland waar iedereen meedoet. Zorg dat met persoonlijke dienstverlening voorkomen wordt dat mensen langs de zijlijn komen te staan en hen in plaats daarvan duurzaam aan het werk te helpen en te houden. Bevorder een inclusieve arbeidsmarkt door betere verbinding tussen inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt en lokale werkgevers. Zet in op participatie op maat en benut ervaringsdeskundigheid. Besteed extra aandacht aan nieuwkomers en kwetsbare groepen.

4. Toegankelijke zorg en ondersteuning

Richt een sterke toegang ("poortfunctie") in tot het sociaal domein voor snelle en passende hulp. Prioriteer Wmo-inzet voor inwoners met de grootste nood en bewaak dat eigen bijdragen geen drempel vormen. Verminder marktwerking en versterk samenwerking met lokale zorgnetwerken.

5. Preventie en vroegsignalering

Verleg de focus naar preventie: voorkom schulden, eenzaamheid en psychische problematiek door vroegtijdige en actieve benadering van kwetsbare inwoners. Investeer in laagdrempelige ondersteuning en preventieve voorzieningen.

6. Veiligheid en kwetsbare groepen

Geef prioriteit aan de aanpak van huiselijk geweld, dakloosheid, verslaving, verward gedrag, discriminatie en jeugdcriminaliteit. Borg voldoende capaciteit in hulpdiensten en handhaving, en werk samen met maatschappelijke partners.

7. Wonen en leefbaarheid

Pak de woningcrisis aan door versnelling van woningbouw en inzet op betaalbare en flexibele woonvormen voor diverse doelgroepen, waaronder starters, jongeren en statushouders.

8. Onderwijs en jeugd

Versterk de samenwerking met onderwijsinstellingen en ondersteun innovatieve initiatieven voor kwetsbare jongeren, zoals begeleiding van thuiszitters. Stimuleer brede ontwikkeling, inclusief duurzaamheid en internationale oriëntatie.

9. Betrouwbaar en slagvaardig bestuur

Zorg voor tijdige invoering en duidelijke communicatie van beleid. Versnel besluitvorming en bied inwoners snel duidelijkheid. Besteed expliciet aandacht aan beleidsontwikkelingen zoals de Participatiewet in Balans.

10. Sterke maatschappelijke infrastructuur

Investeer in en ondersteun maatschappelijke organisaties structureel, waaronder sportverenigingen, zodat zij minder afhankelijk zijn van incidentele middelen en vrijwilligers en hun belangrijke rol duurzaam kunnen vervullen.

Slot

Met deze inzet werkt Lansingerland aan een sociale, inclusieve en veerkrachtige gemeente waarin iedere inwoner meetelt en passende ondersteuning krijgt. De ASD is graag bereid deze punten nader toe te lichten en mee te denken over de vertaling naar een breed gedragen coalitieakkoord.